

בנשיאות
מרן ראש הישיבה
הגאון רבי
משה צדקה
שליט"א

נועם השבת

עלון שבועי יוצא לאור ע"י תלמוד תורה החדש "משכן יצחק"
רחוב שמעון הצדיק 23 שכונת ארזי הברדה, ירושלים 0527655033

פרשת בראשית - כח' תשרי תשפ"א - גיליון 3

ר"ת: 19:20

יציאת שבת: 18:40

כניסת שבת: 17:29

זמני השבת ירושלים:

נתיב לחיים
הרב יהודה בר שלום
מנהל התלמוד תורה

המלחמה התמידית מול היצר הרע

במהלך חיינו אנו נמצאים בהתמודדות יום יומית מול היצר הרע אשר מנסה בכל רגע להכשילנו ולהפילנו, אך אם רצון טוב ב"ה מצליחים אנו גם לכבוש אותו, אך גם לאחר שכבשנו אותו הוא לא נח לרגע ולא מתייאש. וכפי שאנו מוציאים בכתב סופר בפרשתנו על הפסוק "וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוֹקְתוּ וְאַתָּה תִּמְשָׁל בּוֹ" (בראשית ד-ז). אמרו חכמינו כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו (סוכה נב). ולפי זה פשוטו של פסוק הוא: 'ואליך תשוקתו' - הוא היצר הרע שמשתוקק רק להחטיא אותך, ובפרט כאשר 'אתה תמשול בו', בראותו כי יש בך כוחות להתגבר עליו ולמשול בו, כי אז מתגברת בו ביותר תשוקתו להחטיא אותך.

ובספר מלא העומר הביא בשם בעל חובת הלבבות שמציין את טבעו המפליא של היצר הרע שאיננו מרפה מן האדם אף שהתגבר וכבש אותו מאה פעם, בניגוד לטבעו של האדם שאפילו שונאו המושבע ביותר, אם רואה שנוצח על ידו פעם או פעמיים הרי מסלק ידיו ממנו ואינו נטפל איליו עוד. לכן אמרו חכמינו 'אל תאמין בעצמך עד יום מותך' (אבות ב.ד). שאפילו כבשת את יצרך שבעים שנה עדיין הוא חורש עליך מזימות. 'ואליך תשוקתו' - משתוקק הוא להכשילך בחטא אפילו בראותו כי אתה תמשול בו.

כדבר הזה מצינו אצל יעקב אבינו ע"ה בפרשת וישב. 'וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב, בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן' (בראשית לז.א). כתב רש"י ביקש יעקב לישב בשלווה קפץ עליו רוגזו של יוסף.

כל ימי חייו ניהל יעקב אבינו מלחמות נגד כוחות הרע, נגד שליחי יצר הרע שהופיעו פעם בדמות לבן ופעם בדמות של עשיו. עכשיו שהגיע לזקנה, ביקש לישב בשלווה ולא ללחום עוד נגד היצר, בסברו כי כבר ניצח אותו לחלוטין. אך מן השמיים רצו שימשיך יעקב במלחמתו נגד היצר, כי אף שלעצמו כבר לא היה זקוק לכך, הרי יש בזה טובה לעולם, כאשר הצדיק נלחם ביצר ומכניע אותו. לפיכך קפץ עליו רוגזו של יוסף, שהרי סימן היה מסור בידי יעקב שאם לא ימות אחד מבניו בחייו מובטח הוא שאינו רואה פני גיהנם, אבל עכשיו בגלל יוסף שחשב שנפטר כמ"ש "וַיֹּאמֶר כִּי אֶרֶד אֶל בְּנֵי אֱבֹתִי וְיִבְרָךְ אֹתוֹ אָבִיו" (שם לז.לה). החל להתיירא מפני הגיהנם, א"כ אמר יעקב הרי אני צריך להתחיל מחדש במלחמת היצר, עדיין לא גמרת עם עצמי כלל וכלל.

כשנדע את האויב שלא נח לרגע ועומד בכל עת בפתח להכשילנו נוכל לנסות להתמודד מולו ולהתגבר על המכשולות הרבים ולנצחו. שבת שלום ומבורך.

מבט לפרשה
הרב חיים ביטון
מנכ"ל רשת "בני יוסף"

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ (בראשית א.א). הקשה רש"י למה היה צריך להתחיל את התורה בבריאת העולם, לכאורה היה צריך להתחיל מהמצוה הראשונה שנצטוו בה ישראל והיא החודש הזה לכם, ומה טעם פתח בבראשית. ועל כך תירץ, משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גויים. שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גויים, הם אומרים להם כל הארץ הקב"ה בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו.

ובאמת צריך להבין מעיקרא מה שאלת רש"י, הרי ודאי היה צריך לפתוח מבראשית על סיפור בריאת העולם, וברמב"ן הקשה הלא עניין זה עיקר ביהדות שידעו שיש בורא לעולם וזהו יסוד ושורש היהדות א"כ ודאי שהיה צריך לפתוח בזה וכיצד שואל רש"י שהיה להתחיל במצות החודש.

ויישב על כך מרן ראש הישיבה רבי יהודה צדקה זצ"ל דכונת רש"י כי עיקר ושורש היהדות תלוי ביציאת מצרים וכך גם נאמר בעשרת הדברות "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם" (שמות כב). למה לא אמר אשר בראתך? אלא העניין הזה לא ראו בעיניהם ויכולים הכופרים להתעקש, משא"כ ביציאת מצרים שראו בעיניהם שיש מאות אלף הגברים, לבד מהנשים והטף את נפלאות ה' אשר הוא שולט בעליונים ובתחתונים, ובה אין הכחשה וזה גם העבירו לדורי דורות, לכן הקשה רש"י דהיה להתחיל במצות החודש מפני שייצא בחודש זה ממצרים וראו בעליל כי ה' הוא האלוקים, ולכן גם כל מצוות ה' הם זכר ליציאת מצרים, כי זה שורש היהדות. בזה גם יובן מה שהקשה השפתי חכמים על קושיית רש"י דהלא מצות מילה היא קודם מצות החודש וא"כ מדוע לא שאל רש"י מדוע לא התחילה התורה במצות מילה, והתשובה לכך משום שבה אין זכר ליציאת מצרים, וקושייתו דווקא על מצות החודש שהיא המצווה הראשונה שמזכירה את יציאת מצרים שהיא עיקר האמונה שראינו בחוש את יד הבורא ברוך הוא.

מעשה שהיה

חנוך לנער על פי דרכו

בשבוע הבא יחול יום הסתלקותו השביעי של מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל בסיפור שלפנינו נחוש במקצת את דאגתו והאכפתיות הגדולה של מרן לצעירים דור העתיד הנותן אור וכיוון בדרך הנכונה לחינוך הילדים וקירוב החוקים בדורנו.

היה זה במהלך נסיעה באוטובוס של יהודי אברך שמשקיע מידי יום שעות ארוכות מוזמנו לקירוב צעירים הרחוקים מתורה ומצוות. לצידו של האברך התיישב יהודי הדור פנים, אשר לפי מראהו ניכר כי מדובר באדם בעל תפקיד תורני. האברך פתח בשיחה עימו, וסיפר לו על פעילותו בקירוב ברחוקים, ועל הכאב על הניתוק המוחלט מתורה ומצוות שקיים כיום בקרב צעירים רבים, ועל הקושי הגדול לקרוב לתורה נוכח הפיתויים הרבים שברחוב. הרב שמע את דבריו בקשב, ובכדי לחזקו שימשיך במסירות בעבודת הקודש שלו עם הנוער המנותק, החליט לחשוף בפניו את סיפורו.

"בחודש הבא אני פורש פרישה מוקדמת לגמלאות מבית הדין שבו אני מכהן כדיין כבר עשרים וחמש שנה.

אבל דע לך שלא תמיד נראיתי ככה. הבגדים הללו, הזקן, המגבעת - זה לא מהבית", אמר בחיך עצוב. "הוריי היו ניצולי שואה מבוגרים. לא הייתה להם יכולת נפשית לתת לי את תשומת הלב שדרשתי. התגלגלתי ברחובות. מהר מאוד הגעתי גם למחוזות של כמעט פשע, ובשכונה כבר היו מכנים אותי, כנער רחוב ואני עדיין לא בגיל בר מצוה.

"ליד בית הורי, המשיך הדיין במונולוג המרגש, היה בית כנסת אחד, ולידו מגרש כדורגל שבו הייתי משחק עם חברים במשך השבוע, ובעיקר בשבתות. לא פעם היה הכדור עף לחצר בית הכנסת. פעם הוא אפילו ניפץ את אחד הזוגיות. שבת אחת - מספר הרב - הייתי אז כבן חמש עשרה, היינו במגרש ושיחקנו כהרגלנו. אני בעמתי בכדור בחזקה, והכדור יצא מן המגרש ועף לכיוון בית הכנסת. בדיוק באותו רגע יצא הרב מבית הכנסת, והכדור פגע במגבעת שלו והפיל אותה לרצפה. אני וחבריי נפלנו גם אנחנו על הרצפה מרוב צחוק.. כשראינו איך הכובע של הרב הופך לצלחת מעופפת.

"הרב הרים את הכובע ובא אלינו למגרש". ואני אז בחוצפה של ילד צעדתי לקראתו ופניתי אליו: "שבת שלום, כבודו רוצה לעשות לנו קידוש או להצטרף למשחק?" אבל הוא לא נבהל. הוא הסתכל בי ושאל אותי: 'איפה ההורים שלך?'. ואני בחוצפתי עניתי: 'ההורים שלי מתו'. "הרב אמר לי 'בוא איתי!' זה היה נראה לי אז משעשע, אז החלטתי לשחק את המשחק והלכתי אחריו. הגענו לבית שלו. הוא נכנס ואני אחריו. הוא עשה קידוש ונתן לי לשתות, ואז שאל: 'אתה רעב?', 'רעב מאד' אמרתי. הרב סימן לרבנית וערכו לי שולחן ונתנו לי אוכל. הרב אכל מעט מאוד ורוב הזמן הסתכל בי ודיבר לימים הבנתי כי אכלתי אז גם את המנה שלו.

"כשסיימתי לאכול הוא שאל אותי 'אתה עייף?' "אני עייף מאד זמן רב שבקושי אני ישן", אמרתי. הרב הלך והציע לי מיטה. הלכתי לישון. ישנתי שם כל השבת. כשקמתי כבר היה מוצאי שבת. הרב שאל אותי: 'מה אתה רוצה לעשות?' אמרתי שאני רוצה ללכת להצגה. 'כמה עולה?' הוא שאל, 'לירה וחצי', אמרתי. הוא נתן לי כסף ושלח אותי, ורגע לפני שיצאתי הוא אמר לי: 'מחר תבוא עוד פעם'.

"ואני באתי גם למחרת. ואכלתי וישנתי וקיבלתי כסף שוב. ועוד יום ועוד יום. עם הזמן התגלה לי שיש עוד שתיים עשרה ילדים כמוני מהרחוב אצל הרב הזה בבית. לא יכולתי להיות כפוי טובה, מה גם שאהבתי אותו באמת. עם הזמן הוא החל ללמד אותי מצוות. נטילת ידיים. קנה לי תפילין. היה יושב ולומד איתי חומש, משנה, הלכות. לימים הלכתי בזכותו לשיבה והגעתי ללמוד לרבנות והסמכה ובסוף לדיינות. הוא חיתן אותי, והשתתף בחתונות של ילדיי והיה סנדק לנכדיי", סיים הרב ההדור את סיפורו לאברך שישב לצידו באוטובוס.

"אז גם אתה, אל תתייאש מהתלמידים שלך", ציווה הרב לאותו אברך, "אתה רואה אותי היום כך - דיין בבית הדין הרבני, אבל פעם אני הייתי כמותם. רק תאהב אותם. תאהב אותם כמו את ילדיך שלך, ותראה שהם יחזירו לך אהבה ויתקברו לה' בחזרה".

לסיום שאל האברך מתוך סקרנות טבעית, "איך קראו לרב הזה שלקח אותך לבית שלו וקירב אותך?". השיב הרב, "קראו לו הרב עובדיה יוסף".

מהנעשה בת"ת (לא בימי הקורונה)

לקראת חג סוכות הכינו תלמידי המכינה סוכות

אבות ובנים בעשי"ת

מהנעשה בתלמוד תורה

למידה מרחוק

בימים אלו כולנו בתפילה ובצפייה מייחלים לפתיחת זמן חורף הקדוש הבעל"ט אך לצערנו מגיפת הקורונה עדיין מעיקה על חיינו ועל סדר לימודינו. אך אם כל המצב אנו עושים הכל על מנת להעניק לתלמידים את החומר הלימודי דרך מערכת הלמידה מרי חוק של רשת "בני יוסף" בפעילותו של מנכ"ל הרשת הרב חיים ביטון שליט"א המוסר נפשו ימים ולילות למען המושך לימודם וגדילתם של אלפי התלמידים הנמצאים תחת האימפריה הברוכה הזאת.

במערכת קולית לכל תלמיד מכיתה א' ועד לכיתה ח' ישנו קוד אישי בו הוא נכנס להאזין לשיעורים של מחנכי הכיתות בכל יום בין השעות 9:00 - 14:00

מעבר לכך קיים קשר טלפוני בין המלמדים להורים ולתלמידים בכדי לשמור על קשר ולמידה תקינה ואף רבים מן התלמידים זוכים ללמוד יחד בחברותא בשיחה טלפונית עם המחנך בימים אלה.

כמו"כ המלמדים הגיעו בימים האחרונים למשרדי התלמוד תורה בכדי להכין חוברות מיוחדות עם חומר למידה עבור תשב"ר.